

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» (2ος Κύκλος Σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΥ7	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ' - ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΩΝ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		6 ώρες διδασκαλίας ανά δεκαπενθήμερο	7,5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.sed.uth.gr/index.php/gr/studies-postgraduate/msc-special-education/2014-03-18-07-13-25		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες μια σύγχρονη, πολύπλευρη επιστημονική θεωρητική & εμπειρική κατάρτιση αναφορικά με: α) τη φύση των προβλημάτων διοίκησης της σχολικής τάξης & διαχείρισης της συμπεριφοράς των μαθητών/ριών β) τα είδη και τη συχνότητα εκδήλωσης των συμπεριφορικών δυσκολιών των μαθητών/ριών Α΄/θμιας & Β΄/θμιας εκπαίδευσης, γ) τις στρατηγικές που μπορεί να εφαρμόσει το προσωπικό του σχολείου (εκπαιδευτικοί, ψυχολόγοι, ειδικοί παιδαγωγοί, κ.α.) την αξιολόγηση των συμπεριφορικών δυσκολιών των μαθητών, δ) την εφαρμογή πολυ-επιπέδων συστημάτων πρόληψης σε επίπεδο σχολείου (MTSS), ε) την αποτελεσματική διαχείριση των συμπεριφορικών δυσκολιών των μαθητών εντός του σχολικού πλαισίου, και</p>

δ) το σχεδιασμό και την εφαρμογή εξατομικευμένων προγραμμάτων παρέμβασης για μαθητές/ριες με συμπεριφορικές δυσκολίες.

Πιο συγκεκριμένα αναμένεται:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- να γνωρίζουν τις βασικές ψυχολογικές θεωρίες που συνδέονται με την ερμηνεία και τη διαχείριση των συμπεριφορικών δυσκολιών
- να διακρίνουν τις διάφορες μορφές των προβληματικών συμπεριφορών
- να αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές προβληματικής συμπεριφοράς ως πιθανή συμπτωματολογία ευρύτερων διαγνωστικών κατηγοριών
- να γνωρίζουν τις βασικές έννοιες του Συμπεριφορισμού και των βασικών εφαρμοσμένων σχολών του, α) ABA (Εφαρμοσμένη Ανάλυση Συμπεριφοράς) και ABC (Λειτουργική Ανάλυση της Συμπεριφοράς)
- να γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της επιθετικής συμπεριφοράς και των μορφών της
- να ανακαλούν τα βασικά στοιχεία στη δόμηση ενός προγράμματος πρόληψης και αντιμετώπισης των επιθετικών συμπεριφορών και των μορφών της
- να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της εκτίμησης των προβληματικών συμπεριφορών σε μικρότερες ηλικίες, και τη σημασία πιο δημιουργικών προσεγγίσεων, όπως το σχέδιο, στην αξιολόγησή τους

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- να αντιστοιχούν συγκεκριμένες δυσκολίες σε πιθανές διαγνωστικές κατηγορίες ψυχοπαθολογίας
- να εφαρμόζουν ένα στοιχειώδες δενδρόγραμμα λήψης αποφάσεων αναφορικά με τη διαγνωστική εκτίμηση
- να είναι σε θέση να αποφασίσουν αν μια συμπεριφορά χρήζει άμεσης και στοχευμένης παρέμβασης
- να αξιοποιούν στην πράξη ψυχομετρικά εργαλεία πολυ-επιπέδων συστημάτων πρόληψης σε επίπεδο σχολείου (MTSS),
- να συντάσσουν ένα σχέδιο παρέμβασης για τη διαχείριση μιας προβληματικής συμπεριφοράς σε επίπεδο τάξης
- να συντάσσουν ένα σχέδιο παρέμβασης για τη διαχείριση μιας προβληματικής συμπεριφοράς σε ατομικό επίπεδο
- να αναστοχάζονται αναφορικά με την προβληματική συμπεριφορά στο πλαίσιο της σχέσης που έχουν με τον/την μαθητή/ρια που την εκδηλώνει
- να οργανώνουν παρεμβάσεις πρόληψης και αντιμετώπισης των επιθετικών συμπεριφορών σε επίπεδο σχολείου
- να αξιοποιούν στην πράξη δημιουργικές προσεγγίσεις για την εκτίμηση και τη διαχείριση των προβληματικών συμπεριφορών σε μικρότερες ηλικίες

Σε επίπεδο στάσεων:

- να κατανοούν την προβληματική συμπεριφορά ως μέρος ενός ευρύτερου συστήματος, μέρος του οποίου αποτελούν και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί
- να αναγνωρίζουν και να αποδέχονται την ιδιαιτερότητα των εκπαιδευομένων
- να αποδεχθούν τη σημασία που έχει η παρατήρηση και η κατανόηση των ιδίων τους (των δικών τους) συστημάτων πεποιθήσεων και αντιλήψεων στην αξιολόγηση και στο σχεδιασμό παρεμβάσεων για τις συμπεριφορικές δυσκολίες

- να ενισχυθούν οι θετικές προσδοκίες τους, οι πεποιθήσεις τους αλλά και η εμπιστοσύνη τους, για τον αποτελεσματικό ρόλο του/της εκπαιδευτικού στη διαχείριση των συμπεριφορικών δυσκολιών
- να αναγνωρίζουν τη σημασία του πλαισίου, των κοινωνικών παραγόντων και των κοινωνικών ανισοτήτων στην εμφάνιση και διατήρηση των επιθετικών συμπεριφορών
- να αναπτύξουν θετικές στάσεις στην υιοθέτηση δημιουργικών τρόπων αξιολόγησης και παρέμβασης στην προβληματική συμπεριφορά – ειδικά για τις μικρότερες ηλικίες

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Μαθητές/ριες με Κοινωνικές, Συναισθηματικές & Συμπεριφοράς Δυσκολίες: Ορισμοί, Αιτιολογία, Κριτήρια Αξιολόγησης.
- Είδη και Συχνότητα Εκδήλωσης Συμπεριφορικών Δυσκολιών στη Σχολική Τάξη. Εκπαιδευτική ένταξη μαθητών/ριών με συμπεριφορικές δυσκολίες.
- Πουλεπίπεδα Συστήματα Πρόληψης & Υποστήριξης- Multi-Tiered Systems of Support (MTSS). Περιγραφή του περιεχομένου των 3 επιπέδων. Εφαρμογή περιπτώσεων σε κάθε ένα από τα 2 πρώτα επίπεδα υποστήριξης.
- Στρατηγικές Διαχείρισης Επιθετικότητας/Θυμού/Αντικοινωνικής συμπεριφοράς – Ενίσχυση κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων.
- Διαδικασίες και μηχανισμοί θυματοποίησης στη γενική και ειδική αγωγή - Αποτελεσματικές τεχνικές/Προγράμματα παρέμβασης για την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού
- Το παιδικό σχέδιο ως μέσο αξιολόγησης της νοημοσύνης και των προβλημάτων συμπεριφοράς των παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στη διδασκαλία με προβολή διαφανειών, βίντεο κλπ. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές/ριες</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="638 461 973 528">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="973 461 1311 528">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="638 528 973 562">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="973 528 1311 562">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 562 973 595">Ατομική Εργασία</td> <td data-bbox="973 562 1311 595">74</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 595 973 674">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="973 595 1311 674">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 674 973 707">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="973 674 1311 707">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 707 973 741"></td> <td data-bbox="973 707 1311 741"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 741 973 775"></td> <td data-bbox="973 741 1311 775"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 775 973 808"></td> <td data-bbox="973 775 1311 808"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 808 973 842"></td> <td data-bbox="973 808 1311 842"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 842 973 875"></td> <td data-bbox="973 842 1311 875"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 875 973 931">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="973 875 1311 931">210</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	36	Ατομική Εργασία	74	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60	Συγγραφή εργασίας	40											Σύνολο Μαθήματος	210	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	36																							
Ατομική Εργασία	74																							
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60																							
Συγγραφή εργασίας	40																							
Σύνολο Μαθήματος	210																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/ριών γίνεται με τη συγγραφή εργασιών που εμπίπτουν στις θεματικές ενότητες. Τα κριτήρια αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους /στις φοιτητές/ήτριες στην εναρκτήρια συνάντηση, όσο και μέσω του περιγράμματος του μαθήματος το οποίο αναρτάται στο e-class. Στο e-class παρατίθεται αναλυτικά το υλικό που θα πρέπει να μελετηθεί καθώς και οι άξονες οργάνωσης των εργασιών και τα κριτήρια αξιολόγησής τους.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Βασική ύλη μελέτης</p> <p><i>Ενότητες από τα εγχειρίδια:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hulac, D., & Briesch, A. (2020). (Επιμ: Διδασκάλου, Ε.), Αποτελεσματική Διαχείριση της Συμπεριφοράς στη Σχολική Τάξη- Επιστημονικά Τεκμηριωμένες Στρατηγικές. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο. • Κολιάδης, Ε. (Επιμ.) (2010). Συμπεριφορά στο Σχολείο. Εκδόσεις: Γρηγόρη. <p>Λοιπή βιβλιογραφία</p> <p><i>Ελληνική</i></p> <p>Doll, B., Zucker, S. & Brehm, K. (2009) (Χατζηχρήστου, Χ. Επιμ.). <i>Σχολικές Τάξεις που Προάγουν την Ψυχική Ανθεκτικότητα</i>. Εκδόσεις: Τυπωθήτω-Δαρδανός.</p> <p>Διδασκάλου, Ε., Βλάχου, Α., Ανδρέου, Ε., & Ματή-Ζήση, Ε. (2007). Εκπαιδευτικό πρόγραμμα συμβουλευτικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση της επιθετικότητας και</p>
--

του εκφοβισμού στο δημοτικό σχολείο. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 80-81, 65-81.

Διδασκάλου, Ε. (2010). Καταθλιπτική Συμπτωματολογία και αυτοεκτίμηση των Μαθητών που φοιτούν σε Τμήματα Ένταξης. *Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 58, 259-285.

Fontana, D. (1994) (Λώμη, Μ. – Μετάφραση). *Ο Εκπαιδευτικός στην Τάξη*. Εκδόσεις: Σαββάλας.

Henderson, N. & Milstein, M. (2003). *Σχολεία που Προάγουν την Ψυχική Ανθεκτικότητα*. Εκδόσεις: Τυπωθήτω-Δαρδανός.

Hulac, D., & Briesch, A. (2020). (Επιμ: Διδασκάλου, Ε.) *Αποτελεσματική Διαχείριση της Συμπεριφοράς στη Σχολική Τάξη- Επιστημονικά Τεκμηριωμένες Στρατηγικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Ζαφειροπούλου, Μ. & Κλεφτάρας, Γ. (Επιμ.) (2004) *Εφαρμοσμένη Κλινική Ψυχολογία του Παιδιού*. Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα.

Καλαντζή-Αζίζι & Ζαφειροπούλου, Μ. (Επιμ.) (2011) *Προσαρμογή στο Σχολείο*. Εκδόσεις: Πεδίο.

Κλεφτάρας, Γ. (2010) 'Το παιδί με καταθλιπτικά συμπτώματα και η αντιμετώπισή του από τον δάσκαλο', στο Α. Καλαντζή-Αζίζι & Μ. Ζαφειροπούλου (Επιμ.), *Προσαρμογή στο Σχολείο*. Εκδόσεις: Πεδίο.

Κολιάδης, Ε. (Επιμ.) (2010). *Συμπεριφορά στο Σχολείο*. Εκδόσεις: Γρηγόρη.

Κοντοπούλου, Μ. (2007). *Παιδί και Ψυχοκοινωνικές Δυσκολίες- Μια Ψυχοδυναμική Οπτική*. Εκδόσεις: Gutenberg.

Κουρκούτας, Η. (2017). *Συναισθηματικές και συμπεριφορικές διαταραχές στα παιδιά*. Εκδόσεις Τόπος.

Κουρκούτας, Η. & Jean-Pierre Chartier (2008) (Επιμ.). *Παιδιά και Έφηβοι με Ψυχοκοινωνικές και Μαθησιακές Διαταραχές*. Εκδόσεις: Τόπος.

Κουκούτας, Η., & Θάνος, Θ. (2013). *Σχολική βία και παραβατικότητα. Ψυχολογικές, κοινωνιολογικές, παιδαγωγικές διαστάσεις, ενταξιακές προσεγγίσεις και παρεμβάσεις*. Εκδόσεις: Τόπος.

Λεοντοπούλου, Σ. (2008). Ψυχική ανθεκτικότητα κατά την εφηβεία: ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις στην οικογένεια, στο σχολείο και στην κοινότητα. Στο: Η. Κουρκούτας & Chartier, J. (2008) (Επιμ.) *Παιδιά και Έφηβοι με Ψυχοκοινωνικές Διαταραχές* (σελ. 117-127). Εκδόσεις: Τόπος.

Μακρή-Μπότσαρη, Ε. (2010). *Ψυχομετρικά Εργαλεία Αξιολόγησης του Θυμού, της Επιθετικότητας & του Εκφοβισμού* (Τεύχος I, II, III). Εκδόσεις: Παπαζήση.

Μπίμπου-Νάκου, Ι. & Στογιαννίδου, Α. (2006). *Πλαίσια Συνεργασίας Ψυχολόγων & Εκπαιδευτικών για την Οικογένεια και το Σχολείο*. Εκδόσεις: Τυπωθήτω Δαρδανός.

Rigby, K. (2008) (Γιοβαζολιάς, Α. Επιμ.). *Σχολικός Εκφοβισμός- Σύγχρονες Απόψεις*. Εκδόσεις: Τόπος.

Ρούση-Βέργου, Χ., Ανδρέου, Ε., & Διδασκάλου, Ε. (2019). «Αντιμετωπίζω τον Εκφοβισμό στο Σχολείο»: Ένα πρόγραμμα πρόληψης και υποστήριξης μαθητών/ριών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. *Ψυχολογία*, 24(1), 73-92.

Stallard, P. (2006) (Ζαφειροπούλου, Μ. Επιμ.). *Σκέφτομαι Σωστά-Νιώθω Καλά*. Εκδόσεις: Τυπωθήτω- Δαρδανός.

Τριλίβα, Σ. & Chimienti, G. (2002) *Ανακάλυψη, Αυτοκυριαρχία, Αυτογνωσία, Αυτοεκτίμηση*. Εκδόσεις: Πατάκη.

Χατζηχρήστου, Χ. (2004) *Πρόγραμμα Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης – Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο (Α΄/θμια & Β΄/θμια Εκπαίδευση)*. Εκδόσεις: Τυπωθήτω.

Ξενόγλωσση

Andreou, E., & Bonoti, F. (2010). Children's bullying experiences expressed through drawings and self-reports. *School Psychology International*, 31(2), 164-177.

Andreou, E., Didaskalou, E. & Vlachou, A. (2015). Bully/victim problems among Greek pupils with special educational needs: associations with loneliness and self-efficacy for peer interactions. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 15, 235-246. <https://doi.org/10.1111/1471-3802.12028>

Briesch, A., Chafouleas, S., & Riley-Tillman, C. (2016). *Direct Behavior Rating-Linking assessment, communication & intervention*. NY: The Guilford Press.

Briesch, A., Volpe, R., & Floyd, R. (2018). *School-based Observation. A Practical Guide to Assessing Student Behavior*. NY: The Guilford Press.

Cox, M. V. (2005). *The pictorial world of the child*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Green, J.G., Guzmán, J., Didaskalou, E., Harbaugh, A.G., Segal, N., & LaBillois, J. (2017). Teacher identification of student emotional and behavioral problems and provision of early supports: A vignette-based study. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 1-18. *doi*: Clough, P., Garner, P., Pardeck, J. & Yuen, F. (2004). *Handbook of Emotional and Behavioural Difficulties*. Sage Publications.

Didaskalou, E., Andreou, E., & Vlachou, A. (2009). Bullying and Victimization in Children with Special

Didaskalou, E. & Millward, E. (2007) 'Rethinking assessment: managing behaviour and reducing disaffection', *Emotional and Behavioural Difficulties*, 12, 3, 191-203.

Didaskalou, E., Andreou, E., Roussi-Vergou, C., & Skrzypiec, G. (2018). Are Greek students flourishing? *Pastoral Care in Education Journal*. *Doi*: 10.1080/02643944.2018.1480185

Farrell, M. (2010) (2nd Ed.) *The Effective Teacher's Guide to Behavioural and Emotional Disorders*. Routledge Publications.

Hulac, D., & A. Briesch (2017). *Evidence-Based Strategies for Effective Classroom Management*. NY: The Guilford Press.

Misailidi, P., Bonoti, F., & Savva G. (2012). Representations of loneliness in children's drawings. *Childhood*, 19(4), 523-538.

Sukhodolsky, D. G., Smith, S. D., McCauley, S. A., Ibrahim, K., & Piasecka, J. B. (2016). Behavioral interventions for anger, irritability, and aggression in children and adolescents. *Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology*, 26(1), 58–64. <https://doi.org/10.1089/cap.2015.0120>

Skrzypiec, G., Alinsug, E., Amri, U., Andreou, E., Brighi, A., Didaskalou, E., Guarini, A., Kang, S., Kwon, S., Ortega-Ruiz, R., Romera, E., Roussi-Vergou, C., Sandhu, D., Sikorska, I., Wyra, M., & Yang, C. (2018). Self-reported Harm of Adolescent Peer Aggression in Three World Regions. *Child Abuse and Neglect*.

Skrzypiec, G., Wyra, M., & Didaskalou, E. (2020). *A global perspective of young adolescents' peer aggression and well-being*. Routledge Publications.

Thomas, G.V., & Silk, A. J. (1997). *Η ψυχολογία του παιδικού σχεδίου*. Αθήνα: Καστανιώτης

Volpe, R., & G. Fabiano (2013). *Daily Behavior Report Cards-An evidence-based system of assessments and intervention*. NY: The Guilford Press.

Walker, H., & Gresham, F. (2014). *Handbook of Evidence-based Practices for Emotional and Behavioral Disorders*. The Guilford Press.

Yell, M., Meadows, N., Drasgow, E., & Shrine, J. (2013). *Evidence-based practices for Educating Students with Emotional and Behavioral Disorders*. Pearson Publications.